

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning av
Lindbacka grundskola i Lindesbergs
kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av Lindbacka grundskola i Lindesbergs kommun avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbete inom fem områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i hög utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen inom vilka områden ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier hos Lindbacka grundskola uppfylls i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet.

Bedömning och betyg

Skolan bedriver i hög utsträckning ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver utveckla arbetet med att bedöma grundsärskolans måluppfyllelse så att uppföljning och analys även omfattar kunskapsresultat.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 2023-01-30 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 2) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2022:1576) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

Utbildningens utformning och syfte: 1 kap. 4, 5, 9–10 §§ skollagen (2010:800).

Rektors pedagogiska ansvar och ansvar för inre organisation och för personalen: 2 kap. 9–10 och 34 §§ skollagen.

Systematiskt kvalitetsarbete enhetsnivå: 4 kap. 4–7 §§ skollagen.

Rektorns ansvar för att tillhandahålla flexibel, tidsenlig och tillgänglig utbildning: 11 kap. 2–3, 5, 8, 13 § skollagen.

Läroplan för grundsärskolan (Lgrs11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Skola och hem, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn genomför välgrundade utvecklingsinsatser utifrån en kontinuerlig bedömning av verksamhetens kvalitet och måluppfyllelse. Rektorns bedömning utgår från en bred uppföljning och analys där personalen och eleverna är delaktiga. Vidare leder

rektorn det pedagogiska arbetet, där ansvarsfördelningen och rutinerna för samverkan mellan ledning och personal och mellan personalen är tydliggjorda. I verksamheten pågår också ett kontinuerligt och strukturerat arbete för att skapa en tillgänglig lärmiljö och en flexibilitet som ger eleverna möjligheter att utifrån sina egna förutsättningar utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Uppföljning, analys och förbättringsåtgärder

Rektorn planerar, följer upp och utvecklar verksamheten utifrån ett implementerat årshjul. Av inkommen dokumentation och intervjuer med rektorn, elevhälsan, lärare och elevassistenter framkommer att elevernas progression och upplevelse av trygghet följs upp och analyseras regelbundet av rektorn och personalen. Som exempel genomförs så kallade mitterminsbedömningar då lärare och elevassistenter tillsammans går igenom kunskapsutvecklingen för varje elev. För varje elev görs en bedömning i de ämnen eller ämnesområden som eleven läser. Bedömningen åskådliggörs med en färg. Bedömningarna aggregeras sedan till en gruppnivå och diskuteras i arbetslaget tillsammans med specialpedagoger och rektorn. Kunskapsutvecklingen stäms också av i arbetslagen inför utvecklingssamtalen och betygssättningen.

Det sker även en systematisk uppföljning och analys av förutsättningarna för och genomförandet av utbildningen från rektorns sida. Detta sker bland annat genom elevråd, lärarnas utvärderingar och rektorns regelbundna möten med personalen. Genom detta kvalitetsarbete identifieras behov av utvecklingsinsatser. Innevarande läsår har exempelvis den personal som undervisar i ämnesområden gått en lyftutbildning och samtlig personal i grundsärskolan har deltagit i en utbildning för att organisera en tillgänglig lärmiljö för elever med intellektuell funktionsnedsättning.

Ledning och organisation

Grundsärskolans organisation kännetecknas av en tydlig ansvarsfördelning och en samverkan mellan elevhälsan och personalen som stödjer lärare och elevassistenter i deras arbete med att skapa en tillgänglig lärmiljö och flexibilitet i utbildningen. I elevhälsan finns två specialpedagoger som även ingår i den gemensamma ledningsgrupp som finns för kommunens grundsär- och gymnasiesärskola. Enligt specialpedagogerna är det deras uppdrag att på olika sätt stödja lärare och elevassistenter, bland annat genom handledning. I verksamheten har man infört så kallade elevhälsomöten då elevhälsan träffar varje arbetslag enligt ett rullande schema. Arbetet beskrivs som främjande och förebyggande och som ett stöd för personalen att utveckla undervisningen, till exempel att hitta "verktyg" att använda i mötet med utåtagerande elever. I intervjuer med lärare och elevassistenter framkommer att de är mycket positiva till elevhälsomötena.

Ett tydligt fokus i verksamheten är att varje elev ska ges möjlighet att utvecklas så långt som möjligt utifrån individuella förutsättningar. Intervjuer och lektionsobservationer visar att det pågår ett kontinuerligt arbete för att skapa en tillgänglig lärmiljö. Med stöd av verksamhetens specialpedagoger utvecklas och anpassas undervisningsmaterial, exempelvis kommunikationskartor, och

trivselenkäterna har gjorts mer användbara med hjälp av bildstöd. Dessutom finns i grundsärskolans lokaler utrustning som är anpassad för att underlätta elevernas lärande och deltagande i undervisningen, exempelvis för elevers fysiska funktionsnedsättningar. Vidare följer arbetet för att åstadkomma en flexibel utbildning väl inarbetade rutiner. I intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärare framkommer att det är lärarnas och elevhälsans kontinuerliga uppföljningar och bedömningar av elevernas kunskapsutveckling som ligger till grund för förändringar i elevernas studiegång. Enligt rektorn är hans roll att se till att nödvändiga förutsättningar för flexibiliteten finns samt att fatta erforderliga beslut. I grundsärskolan finns exempel på elever som läser ämnen i grundskolan.

Genom kompetensutvecklingsinsatser, till exempel den ovannämnda lyftutbildningen, och de kontinuerliga stödinsatser som genomförs av elevhälsan, ser rektorn till att lärare och elevassistenter har den kompetens som krävs. Enligt rektorn uppmuntrar hen personalen att vidareutbilda sig och för en dialog med huvudmannen om möjligheter att stödja lärare som önskar läsa den behörighetsgivande speciallärarutbildningen med inriktning mot utvecklingsstörning.

Undervisning

Författningsstöd

Utbildningens syfte: 1 kap. 4 § skollagen.

Elevers utveckling mot målen: 3 kap. 2 § skollagen.

Grundsärskolans utformning och syfte: 11 kap. 2, 6 och 11 §§ skollagen.

Strukturerad undervisning: 5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185).

Lgrs11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar och 3. Kursplaner.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att undervisningen är varierad och eleverna utmanas utifrån sin individuella nivå. Undervisningen bedrivs med ett aktivt lärarstöd där eleverna ges tydliga och anpassade instruktioner. Individuellt anpassade hjälpmedel används för att stödja elevernas lärande, bland annat genom alternativa metoder för kommunikation. Undervisningen struktureras utifrån ett gemensamt förhållningssätt och följer en för eleverna välkänd struktur. Det ges goda förutsättningar för samverkan och interaktion mellan eleverna och arbetsformerna varierar där eleverna arbetar både enskilt och tillsammans med andra. Vidare framgår av granskningen att undervisningen planeras utifrån läroplanen.

Varierad och stimulerande undervisning

Undervisningen är varierad och utmanande på en för eleverna lämplig nivå. Lärarna anpassar nivån på undervisningen genom att bland annat ge eleverna samma uppgifter som anpassas utifrån var eleven befinner sig. För att bilda sig en uppfattning om elevens förutsättningar kalibrerar lärarna hur mycket eleven klarar själv respektive hur mycket stöd eleven behöver. Utifrån detta utformas uppgifter som ger en lämplig utmaning. Elevernas motivation och initiativförmåga stärks också genom att lärarna knyter an till elevernas intressen i undervisningen. Lärarna arbetar även med att stärka elevernas självständighet samt öka deras motivation och engagemang genom att ibland ge eleverna uppgifter som de med lätthet klarar av för att därefter utmana eleverna med svårare uppgifter. För elever som läser ämnesområden arbetar lärarna bland annat med att steg för steg träna olika moment i syfte att stärka elevernas självständighet vilket gäller både undervisningen och vardagliga aktiviteter.

Undervisningen bedrivs med ett aktivt lärarstöd där lärarna arbetar för att eleverna ska veta vad som förväntas av dem genom att exempelvis använda timers vilket tydliggör för eleverna hur lång tid ett moment ska ta. Eleverna berättar att lärarna

beskriver hur de ska lösa sina uppgifter genom att förklara på olika sätt och att lärarna försäkrar sig om att eleverna förstår genom att på olika sätt fråga dem, till exempel genom att eleverna vid avslutningen av en lektion får göra tumme upp eller tumme ned på frågan om det varit svårt och om de har förstått. Av observationer och intervjuer framgår att elevassistenterna har en viktig roll i undervisningen. Av intervju med elevassistenter framkommer emellertid att tiden för gemensam planering av undervisningen tillsammans med lärarna är begränsad och att detta kan medföra konsekvenser för stödet till eleverna i undervisningen vid tillfällen då en elevassistent ensam undervisar en elev. Skolinspektionen vill i detta sammanhang framhålla vikten av att det finns förutsättningar och rutiner som möjliggör en god undervisning av elever även vid de tillfällen då en lärare inte är närvarande.

Lärarna ger tydliga instruktioner, bland annat genom att utgå från bildstöd som presenteras gemensamt i klassrummet. Lärarna som undervisar i ämnesområden instruerar genom att presentera en uppgift steg för steg och använder i hög utsträckning konkreta exempel som de utgår ifrån. Genom att i hög utsträckning använda sig av repetition i användande av material och i uppgifter underlättar lärarna för eleverna i deras skolsituation.

Individanpassade hjälpmedel och tekniker används i hög utsträckning i undervisningen för att motverka konsekvenser som funktionsnedsättningen kan ha för möjligheterna att uppfylla kunskapskraven. Lärarna anpassar kommunikationen genom att använda alternativa sätt för kommunikation bland annat genom bildstöd som de själva och specialpedagogerna har tagit fram och lärarna som undervisar i ämnesområden använder sig mycket av sång och musik i undervisningen. Som framgår i område 1, rektors ledarskap, har dessutom all personal genomgått en utbildning i tillgänglig lärmiljö med syftet att få ett gemensamt förhållningssätt att utgå ifrån.

Strukturerad undervisning

Undervisningens struktur är bekant för eleverna samt ger eleverna möjlighet att lära tillsammans. Lärarna arbetar utifrån ett gemensamt förhållningsätt med att skapa struktur i undervisningen, bland annat genom att ha återkommande moment som de efter hand byter ut. Av intervju med elevhälsan framgår det att specialpedagogerna har arbetat fram en gemensam grund för detta arbete och lärarna diskuterar dessa frågor i samband med lärarkonferenser. Specialpedagogerna stödjer också lärarna i nya metoder och arbetssätt genom att exempelvis undervisa tillsammans med lärare. Lärarna skapar ett flöde och en struktur på lektionerna genom att arbeta med ett likartat upplägg där eleverna vet när lektionen börjar, vad de ska göra och arbeta med. Avslutningen anpassar lärarna utifrån elevernas situation och förutsättningar att slutföra uppgifter. Bildstöd används i inledningen av lektionen för samtliga elever som visar vad de ska göra under dagen. I ämnen där eleverna har kommit olika långt i kunskapsutvecklingen arbetar de med uppgifter som utgår från elevernas individuella mål. Hänsyn tas också till vad eleven vill lära sig.

Eleverna ges möjlighet att lära tillsammans och lärarna uppmuntrar till interaktion mellan eleverna, till exempel genom att spela spel på smartboarden där eleverna kan lära sig av varandra samt diskutera och föra resonemang. Det sker en variation mellan enskilt arbete och att lösa uppgifter tillsammans med andra elever och lärarna anpassar detta utifrån situationen. Även eleverna berättar att de, beroende på arbetsuppgift, arbetar individuellt eller tillsammans med andra eller i par. Lärarna som undervisar i ämnen uppmuntrar eleverna att samarbeta genom att hitta lämpliga uppgifter, till exempel genom att elever ställer frågor till en elev utifrån en uppgift som eleven har gjort. Lärarna som undervisar i ämnesområden beskriver att de i samarbetsövningar bland annat övar på turtagning genom att till exempel låta en bild gå runt bland eleverna. Lärarna uppmuntrar eleverna till egna initiativ genom att vara lyhörd inför vad eleverna själva vill göra. Vidare framgår att samarbetsövningar också genomförs i syfte att stärka självförtroendet hos eleverna genom att de får hjälpa andra.

Av lektionsobservationerna framgår att undervisningens innehåll är kopplat till läroplanen och att lektionsplaneringarna utgår från syftet och det centrala innehållet i kursplanerna. Vidare framgår att lektionernas syfte och innehåll konkretiseras genom att lärarna bland annat relaterar till elevernas intressen samt genom att beskriva vad eleverna behöver kunna i sin framtida vardag när de har gått ut skolan.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Författningsstöd

Utbildningens utformning och syfte samt hänsyn till barnets bästa: 1 kap. 4–5 och 10 §§ skollagen.

Elevers utveckling mot målen: 3 kap. 2 § skollagen.

Trygghet och målinriktat arbete mot kränkande behandling: 5 kap. 3 §, 6 kap. 6–8 §§ skollagen.

Grundsärskolans syfte: 11 kap. 2 § skollagen.

Lgrs11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att skolan genomför ett planerat arbete för att ge eleverna förutsättningar till

aktivt deltagande i samhällslivet. Vidare pågår ett kontinuerligt arbete med att skapa trygghet på skolan där social gemenskap även utanför den egna gruppen ingår. Skolan vidtar även förebyggande insatser och genomför en bred kartläggning av tryggheten på skolan.

Deltagande i samhällsliv

Skolan ger eleverna goda förutsättningar för ett aktivt deltagande i samhällslivet. Av samtliga intervjuer framgår att eleverna bland annat får göra studiebesök, utflykter samt delta i idrottsaktiviteter vid sidan av skolan. Till exempel beskriver eleverna att de gör utflykter både till andra städer och ut i naturen och att lärarna pratar med dem om detta innan och efter den genomförda aktiviteten. Lärarna och elevassistenterna arbetar även med att stärka elevernas personliga utveckling genom att föra diskussioner om normer och föreställningar som omger eleverna. Ett exempel är att de pratar med eleverna om normer kring klädsel och när en viss klädsel är passande respektive inte passande. De pratar även om skillnader mellan vad som är normer och vad som är lagar och regler. Av lärarintervjun framgår vidare att de i vissa elevgrupper arbetar med källkritik, bland annat genom att diskutera bilder och texter utifrån det som sker i Ukraina.

Skolan stärker elevernas självständighet och digitala förmågor. Detta sker bland annat genom att personalen uppmuntrar eleverna att självständigt utföra vardagliga aktiviteter som att till exempel använda skåp med egen tagg, handla i skolans kaféteria, gå till matsalen själv och använda egna betalkort eller busskort. Av intervjuer med lärare och elevassistenter framgår vidare att de tränar på automatisering och i hög utsträckning använder mobiltelefoner i undervisningen för att träna på olika funktioner i *den*. Elevassistenterna använder också mobiltelefonen i pedagogiskt syfte där eleverna får lära sig att använda den som ett verktyg. Vidare ger lärare och elevassistenter rekommendationer till vårdnadshavare om användbara appar för stöd i mobiltelefoner i syfte att stärka deras självständighet och självkänsla, till exempel genom att skicka läxor den vägen. Vidare framgår av intervjun med vardagslivet som kan användas för att träna elevernas självständighet. Personalen uppmuntrar till kommunikation med eleverna via elevernas rektorin att eleverna tilldelas en varsin dator som används som verktyg i undervisningen.

Lärarna och elevassistenterna för diskussioner kring könstillhörighet med eleverna för att motverka begränsningar utifrån kön. Lärare och elevassistenter arbetar med detta även genom att visa med handlingar, till exempel att genom klädsel visa att även pojkar och män kan bära rosa kläder. Av lektionsobservationer framgår att genusperspektiv är närvarande i undervisningen, exempelvis i samband med att olika yrken förs på tal. Vidare ger lärarna och elevassistenterna eleverna tillfälle att diskutera sexualitet och frågeställningar kopplat till detta. Bland annat diskuterar personalen frågor om relationer och hur man är mot varandra i informella sammanhang och på lektionstid har de haft tjejsnack respektive killsnack. Det framgår också att lärarna kopplar aktiviteter till teman som de arbetar med, som när de i samband med arbete kring tema livsstil besökte en ungdomsmottagning. Vidare har de lyft frågor om säkerhet på sociala medier och bland annat diskuterat

gränsdragningar och integritet.

Under läsåret 2021/22 har grundsärskolan inte haft tillgång till någon studie- och yrkesvägledare. Av inskickad dokumentation och intervjuer med representanter för huvudmannen framgår att det pågår ett arbete för att se till att kommunens grundsär- och gymnasiesärskola har tillgång till denna kompetens. Skolinspektionen vill i sammanhanget påpeka att även om granskningen visar att lärare och övrig personal arbetar systematiskt för att ge eleverna kunskaper och färdigheter som underlag för att fatta beslut om framtida studie- och yrkesval kan en utbildad studie- och yrkesvägledare utgöra en viktig resurs genom att tillföra specialistkunskaper. Det kan exempelvis handla om djupa och aktuella kunskaper om utbildningsvägar och arbetsmarknad. Studie och yrkesvägledaren blir också ett viktigt stöd i den övriga personalens insatser kring studie- och yrkesvägledning.

Trygghet i sociala sammanhang

Arbetet med att skapa trygghet är aktivt och förebyggande där social gemenskap utanför den egna undervisningsgruppen ingår. Av intervjuerna med elevassistenterna och lärarna framgår att eleverna bland annat deltar i olika former av idrottsaktiviteter där skolan samarbetar med idrottsföreningar. Några elever har också fått sommarjobb som anordnats av kommunen där eleverna också har besökt arbetsplatsen. I syfte att eleverna ska känna trygghet i miljöer utanför skolan genomförs studiebesök på offentliga platser som till exempel caféer. Vidare rör sig eleverna i skolans miljöer bland övriga elever, till exempel i matsalen och i skolbiblioteket. Personalen verkar för elevernas självständighet också i samband med raster då eleverna ibland går till en närliggande skola för rastaktiviteter.

Skolan vidtar åtgärder för att skapa trygghet och av intervjun med eleverna framgår att arbetsmiljön är trygg och lugn och att de tycker att det är roligt att vara i skolan. Vidare uppger eleverna att personalen är förstående och att de går att skämta med dem och att de har pratat i skolan om hur man beter sig mot varandra som kompisar. Det sker en bred och systematisk kartläggning av tryggheten i skolan, bland annat genom aktiviteter som utgår från verksamhetens årshjul som inbegriper trygghetsvandringar och trivselenkäter. Av intervjuer med elevassistenter och elevhälsans personal framgår att trygghetsvandringen följer en kommunövergripande manual men anpassas för respektive elevgrupp i grundsärskolan. Mentorerna ansvarar för trivselenkäten som har anpassats av specialpedagogerna med bland annat bildstöd för att öka användbarheten. Vidare sker en kontinuerlig dialog med eleverna där personalen fångar upp om någon känner sig otrygg. Elevhälsan arbetar också aktivt i dialogen med vårdnadshavare kopplat till frågor som rör elevernas mående och skolpsykologen kopplas in gällande elevers upplevelse otrygghet. Av inskickad dokumentation framgår vidare att det finns en plan för kränkande behandling som specialpedagogerna är delaktiga i att utveckla och revidera.

Eleverna har ett inflytande i trygghetsarbetet genom regelbundna elevråd. Av intervjuer med eleverna och rektorn framgår att frågor om trygghet ställs i samband med elevrådet och att olika elever turas om att delta. Det framgår

vidare att det sker ett aktivt arbete för att eleverna ska känna en trygghet i att våga prata med personalen och be om hjälp om något inte känns bra och eleverna beskriver att de kan lita på personalen.

Rektorn har, utifrån vad eleverna berättat för personalen, identifierat sociala medier som ett viktigt område i trygghetsarbetet och som en miljö där eleverna kan vara sårbara. Det framgår av intervjuer genomförda med lärare, elevassistenter och rektorn att personalen för diskussioner kring sociala medier, hur man uppträder mot varandra där samt vilka risker som kan finnas. Det framkommer vidare att personalen uppmärksammat sociala medier som ett viktigt område att vara uppmärksam på då det för vissa elever är den viktigaste plattformen för social gemenskap med andra. Emellertid tas inte sociala medier upp i skolans trivselenkät vilket rektorn och elevhälsans personal har uppmärksammat som ett utvecklingsområde.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

Likvärdig utbildning och rektors ansvar: 1 kap. 9 §, 2 kap. 9 och 10 §§ skollagen.
Elevens utveckling mot målen och arbete med extra anpassningar och särskilt stöd: 3 kap. 3, 5 och 7 §§ skollagen.

Grundsärskolans utformning och syfte: 11 kap. 2, 3, 5 och 11 skollagen.
Utvecklingssamtal och individuell studieplan: 11 kap. 15–16 a §§ skollagen.
Betygsättning: 11 kap. 17, 19–23 §§ skollagen.

Bedömningsstöd: 10 kap. 11 § skolförordningen.

Lgrs11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Skola och hem, 2.7 Bedömning och betyg och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan bedriver i hög utsträckning ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att elevernas kunskapsutveckling följs upp och bedöms kontinuerligt utifrån ett brett underlag. Utifrån dessa bedömningar sker fortlöpande anpassningar av undervisningen och vid behov även av elevernas studiegång. Bedömningarna återkopplas på ett tydligt sätt till eleverna och elevernas vårdnadshavare. Förutsättningar i form av tid och en tydlig struktur ges för personalen att samverka kring bedömningar och betygsättning i syfte att nå likvärdighet i bedömningsarbetet.

Fortlöpande bedömning

Det sker en kontinuerlig uppföljning och bedömning av elevernas kunskapsutveckling och utifrån detta genomförs fortlöpande anpassningar i undervisningen. Det finns en samlad dokumentation om elevernas kunskapsutveckling som all berörd personal är delaktig i. Lärarna återkopplar bedömningarna till eleverna och till elevernas vårdnadshavare, både löpande i det vardagliga arbetet samt i samband med utvecklingssamtalen där ibland även elevassistenterna deltar. Återkopplingen sker då även skriftligt. Elevassistenterna har en betydelsefull roll i bedömningsarbetet, bland annat genom att de läser och kommenterar lärarnas dokumentation samt vid behov kompletterar med information. Personalen ser eleverna i olika sammanhang och jämför de olika perspektiven och lärarna stämmer regelbundet av detta med elevassistenterna.

Kunskapsutvecklingen följs även upp på gruppnivå genom att dokumentationen, utifrån ett gemensamt förhållningssätt på skolenheten, är samlad i ett digitalt system. Elevernas kunskapsutveckling sammanställs där gruppvis och är visualiserad med olika färger som rektorn och specialpedagogerna kontinuerligt följer upp, bland annat i samband med mitterminsbedömningar. Som anges i område 1, rektors ledarskap, ligger uppföljningen av kunskapsutvecklingen också till grund för eventuella förändringar i elevernas studiegång.

Lärarna gör fortlöpande anpassningar i undervisningen där ett inslag i arbetet är att utvärdera och reflektera över hur undervisningen fungerar och vad som behöver justeras. De anpassar också material och uppgifter. Anpassningarna görs utifrån elevernas kunskapsutveckling men hänsyn tas också till andra faktorer som kan påverka elevernas situation, till exempel händelser i vardagen eller dagsformen.

Samverkan

Det finns en tydlig och ändamålsenlig struktur för samtliga lärare att samverka kring bedömningsfrågor och, när det är relevant, betygssättning, i syfte att skapa likvärdighet i bedömningsarbetet. Av intervjuer personal och rektorn ges en samstämmig bild av att personalen samverkar och rådfrågar varandra om frågor som rör bedömningar. Vidare diskuteras tolkningar av olika begrepp och kunskapskrav i läroplanen i samband med lärarkonferenser och vid granskningens genomförande pågår ett utvecklingsarbete kring den nya läroplanen. Tid finns avsatt i årshjulet för lärarna och elevassistenterna att strukturerat diskutera elevernas utveckling, mål och individuella utvecklingsplaner. Lärarna följer upp och för en diskussion kring elevernas kunskapsutveckling på gruppnivå där exempel på frågor som diskuteras kan röra skillnader i måluppfyllelse mellan olika ämnen. Vidare deltar rektorn och specialpedagogerna i uppföljningsarbetet och stämmer av med respektive arbetslag kring vad de behöver arbeta vidare med.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

Huvudmannens ansvar att för en likvärdig utbildning som uppfyller syftet och tar hänsyn till barnets bästa: 1 kap. 4 och 9–10 §§, 2 kap. 8–8 a §§ skollagen.

Kompetens för rektor, lärare och elevhälsa: 2 kap. 11–13, 18, 25 och 29 §§ skollagen (undantag finns i 2 kap. 11 §§ Förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare).

Ansvar för kompetensutveckling, flexibilitet, lokaler och utrustning: 2 kap. 34–36 §§, 11 kap. 2 och 5 §§ skollagen.

Systematiskt kvalitetsarbete huvudmannanivå: 4 kap. 3 och 8 §§ skollagen.

Lgrs11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.2 Kunskaper, 2.5 Övergång och samverkan, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att huvudmannen ger ett anpassat stöd till rektorn vad gäller utvecklingen av utbildningen. Huvudmannen gör också en systematisk och regelbunden bedömning av grundsärskolans förutsättningar och genomförande men en uppföljning och analys av hur dessa faktorer påverkar kunskapsresultaten saknas på huvudmannanivå.

Självständig bedömning av verksamhetens kvalitet

Granskningen visar att det i kommunen finns en struktur för att följa upp, analysera och bedöma måluppfyllelsen i de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Strukturen innefattar kontinuerliga möten och dialoger mellan huvudmannan- och rektornivån. Vidare gör huvudmannen bedömningar av måluppfyllelsen med hjälp av ett kvalitets- och styrningssystem där underlag från skolenhetsnivån samlas in. I systemet skattar rektorerna, med hjälp av kvalitetsindikatorer, graden av kvalitet i sin verksamhet inom olika områden. Områdena, exempelvis "omsorg, utveckling och lärande", benämns kvalitetsfaktorer och är gemensamma för samtliga skolformer.

Vad gäller huvudmannens uppföljning, analys och bedömning av måluppfyllelsen i grundsärskolan har det under läsåret 2021/22 skett en regelbunden och tät dialog om grundsärskolans förutsättningar och genomförande. Så kallade analysträffar genomförs regelbundet där nämndens ordförande, skolchefen, verksamhetschefen och den biträdande verksamhetschefen träffar rektorn och diskuterar

verksamheten. Ansvariga politiker skaffar sig i sin tur information om grundskolan genom delårs- och årsrapporter och vid nämndsammanträden samt i samband med kvalitetsdagar då rektorn berättar om verksamheten och aktuella utvecklingsområden. I samband med att huvudmannen lämnat synpunkter på underlaget för detta beslut har framförts att rektorn under läsåret 2021/22 inte fullt utnyttjat de funktioner som finns i kvalitets- och styrningssystemet. Genom intervjuer med representanter för huvudmannen framkommer vidare att rektorn för grundskolan förväntas ta fram en kvalitetsrapport under sommaren 2022 och denna, tillsammans med andra redovisningar, ligger till grund för nämndens verksamhetsberättelse.

I Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse för 2021 finns för kvalitetsfaktorn "omsorg, utveckling och lärande" beskrivningar av kunskapsresultat och bedömningar av måluppfyllelse för kommunens grundskola och gymnasieskola. Motsvarande information finns inte för grundskolan. Som framgår under område 1, rektors ledarskap, görs dock inom ramen för kvalitetsarbetet på skolenhetsnivå regelbundna uppföljningar, analyser och bedömningar av elevers kunskapsutveckling i relation till de nationella målen. Denna bedömning görs både på individuell nivå och på aggregerad nivå.

Av intervjun med representanter för huvudmannen framgår att ett arbete för ökad lärarbehörighet ska inledas genom att erbjuda goda villkor till de lärare som väljer att komplettera sin behörighet med en speciallärarexamen inriktat mot utvecklingsstörning. Utifrån en kompetensinventering har huvudmannen identifierat att grundskola- och gymnasieskolan i hög utsträckning saknar lärare med denna behörighet och därför är en prioriterad grupp. Som nämns i område 3, social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet, har representanter för huvudmannen, i intervjun och i samband med faktagranskning av Skolinspektionens beslutsunderlag, informerat om att det också pågår ett arbete för att se till att kommunens grundskola- och gymnasieskolan har tillgång till studie- och yrkesvägledarkompetens.

Behovsanpassat stöd till rektorn

Huvudmannen ger rektorn ett anpassat stöd för att möjliggöra utveckling av utbildningen utifrån skolenhetens behov. Av inkommen dokumentation och intervjuer med rektorn och representanter för huvudmannen framkommer att huvudmannen, genom verksamhetschefen, har en kontinuerlig och tät dialog med rektorn. Som nämnts ovan får huvudmannen genom dialogen en god bild av verksamhetens förutsättningar, genomförande och utvecklingsbehov. Frågor som har diskuterats i närtid rör bland annat lärare och elevassistenter, olika uppdrag, roller och arbetsfördelning. Vidare framgår att rektorsträffar som leds av verksamhetschefen genomförs regelbundet där utvecklingsfrågor diskuteras och där rektorerna kan lyfta egna frågeställningar samt utbyta erfarenheter.

Huvudmannen verkar för gynnsamma kontakter med det omgivande samhället genom att skolchefen är med i ett näringslivsråd med det lokala näringslivet och där framför skolans behov, bland annat behovet av sommarjobb för eleverna i grundskolan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver utveckla arbetet med att bedöma grundskolans måluppfyllelse så att uppföljning och analys även omfattar kunskapsresultat.

Skolinspektionens granskning visar att huvudmannen har fungerande strukturer för att samla in information om och bedöma grundskolans förutsättningar och genomförande, men att en aktuell bedömning av kunskapsresultaten i grundskolan saknas på huvudmannanivå.

Av 4 kap. 3 § skollagen framgår att varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt ska planera, följa upp och utveckla utbildningen. Vidare framgår av 4 kap. 5 § skollagen att inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Av skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98, s. 25) med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet framgår bland annat att huvudmannen bör samla in och sammanställa resultaten för alla verksamheter tillsammans med underlag som visar hur förutsättningarna för och genomförandet av utbildningen påverkat måluppfyllelsen. Vidare framgår att kontinuerlig uppföljning innebär att fortlöpande samla in saklig information om verksamhetens förutsättningar, genomförande och resultat. Det kan vara både kvantitativ och kvalitativ information som ger underlag för analysen och bedömningen av måluppfyllelsen.

Skolinspektionen rekommenderar huvudmannen att samla in ett mer utförligt underlag gällande resultat och måluppfyllelsen i grundskolan. På så sätt kan analysen utvecklas till att omfatta kopplingar mellan resultat, genomförande och förutsättningar på ett tydligare sätt vilket i sin tur kan leda till mer ändamålsenliga och träffsäkra utvecklingsåtgärder.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutsfattare

Föredragande

X Allan Westerdahl

Allan Westerdahl

Enhetschef

Signerat av: Allan Westerdahl

X Christoffer Martinelle

Christoffer Martinelle

Utredare

Signerat av: Christoffer Martinelle

I ärendets slutliga handläggning har även undervisningsrådet Eleonor Duvander medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning i regelbunden kvalitetsgranskning

Skolinspektionen genomförde intervjuer digitalt den 27 april besökte skolenheten 3 maj och den 5 maj. Intervjuerna och besöket genomfördes av utredaren Christoffer Martinelle och undervisningsrådet Eleonor Duvander.

Vid granskningsbesöket inhämtades information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer
- En gruppintervju med elever
- En gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervjuer med stödpersonal
- En gruppintervju med representanter för skolenhetens elevhälsa
- En intervju med rektorn
- En intervju med representanter för huvudmannen
- Svar på skriftliga frågor från rektorn och huvudmannen
- Dokumentstudier: De dokument som begärts in från huvudmannen och rektorn i samband med granskningen.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsgrunder, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsgrunderna beskriver de bedömningsområden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal kvalitetskriterier.

Bedömningsgrunderna finns på Skolinspektionens hemsida: [Inspektionsformer \(skolinspektionen.se\)](https://www.skolinspektionen.se/inspektionsformer) under rubriken "Så bedöms skolor, regelbunden kvalitetsgranskning".